

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету історії та
міжнародних відносин

Віталій АНДРЕЙКО

« 30 » 06 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 1. ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАТЬ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	A Освіта
Спеціальність:	A4 Середня освіта
Предметна спеціальність:	A4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма:	Історія
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи медичних знань та охорони здоров'я**» для здобувачів **першого (бакалаврського) рівня** вищої освіти галузі знань **А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)**, освітньої програми **Історія**.

Розробники: Сірчак Єлизавета Степанівна, д. мед. н., проф., завідувачка кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб.

Безименник Діана Іванівна, асистент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб.

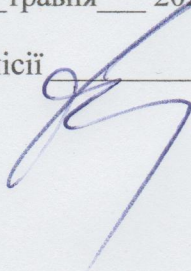
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб

протокол № 12 від « 22 » травня 2025 р.

Завідувач кафедри Єлизавета СІРЧАК

Схвалено науково-методичною комісією медичного факультету

протокол № 10 від « 26 » травня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Єлизавета СІРЧАК

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1	1
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	1	1
аудиторних – 2	Лекції:	
	20	6
самостійної роботи студента – 2	Практичні (семінарські):	
	24	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: письмовий тестовий контроль	Самостійна робота:	
	46	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - оволодіння базовими знаннями і вміннями, які б сприяли формуванню здорового способу життя та шляхи його реалізації, забезпечували надання невідкладної медичної допомоги при гострих станах, загрозливих ситуаціях, що можуть виникнути в умовах надзвичайних ситуацій, при дії стихійних явищ, розпізнавання та запобігання захворювань; надати студентам знання з освоєння прийомів першої домедичної (долікарської) допомоги потерпілим від нещасних випадків і хворим із гострими захворюваннями, формування навичок виконання різних процедур при допомозі хворим, а також знайомство з основними соціально-медичними проблемами здоров'я населення.

Відповідно до освітньої програми «Історія», вивчення дисципліни сприяє формуванню в студентів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК09. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

Спеціальні (фахові) та предметні компетентності (СК):

ФК 07. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Основи медичних знань та охорони здоров'я» є повна загальна середня освіта.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Історія», вивчення навчальної дисципліни повинно

забезпечити досягнення таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<i>Називає і пояснює</i> принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.	ПР 6

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Здатність розуміти сучасні тенденції науково-обґрунтованого способу життя як основи фізичного здоров'я, шляхів збереження і зміцнення здоров'я. Вміти визначати першочергові дії при наданні невідкладної допомоги; виявляти ознаки втрати свідомості та клінічної смерті. Надання невідкладної медичної допомоги при гострих станах, загрозливих ситуаціях, що можуть виникнути в умовах надзвичайних ситуацій, при дії стихійних явищ.	ПР 6

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до положень «Про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет»» (п.5.2, 5.3), «Про порядок та методiku проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затверджених наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. та «Про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 503/01-17 від 03.03.2015 р. (п.2.2.).

Перевірка рівня навчальних досягнень студентів з дисципліни «**Основи медичних знань та охорони здоров'я**» здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролів.

Для оцінювання знань студентів будуть використані наступні групи методів контролю:

1. Методи усного контролю (відповідь студента на окреме питання теми у індивідуальній та фронтальній формах; бесіда під час роз'яснення проблемного питання; усна доповідь, захист реферату, презентації).
2. Письмовий контроль (виконання практичних завдань та індивідуальної роботи; поточна контрольна робота, модульна контрольна робота).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль складається з поточного контролю та модульного контрольного оцінювання. Упродовж семестру проводиться один модульний контроль, обов'язковий для всіх студентів. Модульний контроль (МК) №1 включає письмові тестові завдання на плат.

Поточний контроль знань здійснюється за такими складовими: перевірка знань студента на практичних заняттях, контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи. Кожен вид навчальної роботи студента оцінюється певною кількістю балів відповідно до нижче наведених *основних критеріїв*. Сумарна кількість балів за кожен вид навчальної

діяльності наведена в таблиці 1.

Оцінюються:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях, вміння обґрунтовувати та відстоювати свою думку;
- поточна контрольна робота;
- контрольні тестування;
- підготовка рефератів та їх захист;
- підготовка усних доповідей;
- доповідь з презентацією.

Форма модульного контролю: письмова (тестові завдання).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота

Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12 (МК)	Р	ЗС
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	5	100

Примітка: Т – тема заняття; Р – реферат; МК – модульна контрольна; ЗС – загальна сума.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	55	55
Реферат	5	5
Модульна контрольна робота	40	40
Разом	100	100

Підсумковий модульний контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку в кінці семестру і дає можливість визначити кінцевий ступінь рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних вмінь і навичок з даної дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів. Переведення даних 100-бальної шкали у оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється в порядку, зазначеному в таблиці 3. Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів, зобов'язані пройти підсумковий (семестровий) контроль у формі заліку, що передбачено робочим навчальним планом.

Таблиця

я 3 Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання у оцінки за національною шкалою та

шкалою ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф.залік	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
35-59	FX		

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (самостійних завдань, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Якщо підсумкова модульна оцінка становить 60 і більше балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Вона може бути виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) до початку екзаменаційної сесії, відразу після оголошення результатів останнього модульного контролю. При цьому присутність студента є обов'язковою. За наявності бажання підвищити рейтинг студент складає залік. Для підвищення позитивної оцінки надається одна спроба. Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на заліку, тобто, виходячи із 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. За результатами контролю знань студентів залік виставляється (без складання) у випадку набору кількості балів, що відповідає мінімальній оцінці «задовільно» (E) – 60 балів. Оцінки FX, F (“2”) виставляються студентам, які набрали менше 35 балів.

Студенту з оцінкою FX дозволяється скласти підсумковий модульний контроль. У випадку повторного одержання ним незадовільної оцінки, студент має право на повторне складання підсумкового модульного контролю (заліку) не більше 2-х разів, згідно затвердженого графіка.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1 Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Вступ .Роль формування здорового способу життя серед молоді.

„Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини. Предмет, завдання і методи валеології. Поняття про здоров'я і хворобу. Складові та критерії здоров'я. Основні чинники, що впливають на здоров'я. Проблеми шкільної валеології. Культура здоров'я вчителя як складова частина його загальної культури. Вплив особистості вчителя на учнів. Здоровий спосіб життя вчителя як взірець для наслідування учнями.”

Тема 2. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я. Шляхи збереження і зміцнення здоров'я.

Рухова активність і здоров'я. Недостатній рівень рухової активності – гіподинамія як фактор ризику. Попередження сколіозу і плоскостопості. Фізична культура як профілактика гіподинамічного синдрому. Харчування і здоров'я. Критерії раціонального харчування: енергетичний – калорійна цінність продуктів харчування; критерій складу їжі – необхідна кількість і співвідношення компонентів їжі; критерій наявності в їжі „баластних” речовин; режим харчування. Моніторинг здоров'я. Паспорт здоров'я. Основи психічного здоров'я.

Тема 3. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.

Особливості інфекційних хвороб. Інфекційний процес, періоди. Епідемічний процес, три ланки процесу, епідемічне вогнище. Групи інфекційних хвороб. Профілактика, протиепідемічні заходи. Імунітет, його види. Фактори, що впливають на імунітет. Дезінфекція – завдання, методи та засоби. Поняття про дезінсекцію, дератизацію. Дитячі інфекції (дифтерія, кір, кашлюк, скарлатина, вітряна віспа, епідемічний паротит тощо). Шляхи передачі, ознаки, методи профілактики. Дитячі інфекції (дифтерія, кір, кашлюк, скарлатина, вітряна віспа, епідемічний паротит, краснуха тощо). Шляхи передачі, ознаки, методи профілактики. Кишкові інфекції: холера – особливо небезпечна хвороба; харчові токсикоінфекції (сальмонельоз, дизентерія, ботулізм, вірусний гепатит А тощо), причини, ознаки та шляхи профілактики.

Тема 4. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.

Соціальні, психологічні й фізіологічні причини різних видів девіантної поведінки, зокрема, вживання наркотичних та токсичних речовин. Світові тенденції та ситуація в Україні щодо поширення захворюваності і смертності, пов'язаних з алкогольною й наркотичною залежністю. Шляхи залучення молоді до вживання наркотиків. Алкоголь як наркотична речовина. Механізм дії наркотичних речовин на організм та формування залежності. Неefективність лікування алкоголізму та наркоманії. Превентивна просвітницька робота з молоддю як основна форма профілактики вживання наркотичних речовин. Наркомани як група ризику захворювання на СНІД. Тютюнопаління як форма токсикоманії. Вплив компонентів тютюнового диму на організм людини. Наявність фізичної залежності від нікотину. Проблеми інвалідизації населення України. Вживання наркотичних і токсичних речовин, як чинник, що визначає дитячу інвалідність.

Тема 5. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.

Шлюб і закон. Вагітність. Методи планування сім'ї. Біологічні, психологічні та соціальні основи формування сім'ї. Шлюб і закон. Функції сім'ї в суспільстві, їх характеристики: створення позитивного психоемоційного фону, формування матеріальної бази сім'ї, реалізації сексуальної функції, народження, виховання та матеріальне забезпечення дітей, дотримання побутового режиму тощо. Вагітність. Умови нормального перебігу вагітності. Методи контрацепції. Венеричні хвороби та СНІД як результат випадкових статевих зв'язків.

Тема 6. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.

Гострі отруєння, їх види. Шляхи потрапляння токсинів до організму. Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами, алкоголем та його сурогатами, речовинами побутової хімії. Принципи надання невідкладної допомоги.

Особливості гострих отруєнь у військових, що приймають участь в АТО.

Тема 7. Долікарська медична допомога при загрозованих для людини станів. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.

Травми, загальне поняття і види травм. Дитячий травматизм, засоби профілактики. Травматичний шок, його перебіг, основні ознаки. Долікарська медична допомога при травматичному шоку. Поняття про знеболювання при травмах. Травми, отримані внаслідок участі в АТО, види, ознаки, невідкладна допомога при них. Закриті ушкодження, визначення, причини. Удари м'яких тканин. Розтяги та розриви зв'язок, сухожилів, м'язів. Ознаки. Долікарська медична допомога. Поняття про вивихи. Травматичний токсикоз (синдром тривалого здавлювання тканин), механізм виникнення, залежність тяжкості від тривалості здавлювання. Розшук та визволення потерпілих. Долікарська медична допомога. Переломи кісток, їх види і ознаки. Значення рентгенографії в діагностуванні переломів кісток. Іммобілізація уламків кісток під час транспортування потерпілих. Засоби транспортної іммобілізації, показання до їх застосування. Основні правила транспортної іммобілізації. Особливості переломів кісток у дітей. Кровотечі у дітей та дорослих, їх характеристика, можливі ускладнення, методи зупинки.

Тема 8. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. Долікарська невідкладна допомога при опіках, відмороженнях, електротравмі, утопленні.

Основні ознаки термінальних станів і причин, що їх викликають. Загальна характеристика методів проведення реанімації, їх анатомо-фізіологічні основи. Показники ефективності реанімації. Опіки як наслідок ушкодження різними факторами. Термічні опіки, їх ступені. Поняття про опікову хворобу. Відмороження. Замерзання. Основні ознаки ушкодження організму людини від дії низьких температур. Електротравма. Місцеві та загальні ознаки при ураженні електричним струмом та блискавкою. Утоплення. Долікарська медична допомога при опіках, відмороженнях, електротравмах, утоплення.

Тема 9. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.

Бронхіальна астма як захворювання інфекційно-алергічної природи. Характеристика нападу бронхіальної астми. Надання долікарської медичної допомоги. Кровохаркання та легенева кровотеча як ускладнення захворювань дихальної системи, ознаки, надання долікарської медичної допомоги. Гіпертонічна криза як ускладнення гіпертонічної хвороби, ознаки, можливі ускладнення. Надання долікарської медичної допомоги. Ішемічна хвороба серця. Дві форми її прояву – стенокардія та інфаркт міокарду. Причини, ознаки, надання долікарської допомоги, профілактика. Гостра серцева недостатність, причини, основні ознаки. Надання долікарської медичної допомоги. Непритомність як прояв гострої судинної недостатності, причини, ознаки, надання долікарської допомоги. Поняття про колапс.

Тема 10. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.

Гострий гастрит, причини, ознаки, надання долікарської допомоги. Шлунково-кишкова кровотеча як ускладнення виразкової хвороби, ознаки, надання долікарської допомоги. Печінкова колька як ускладнення жовчнокам'яної хвороби. Причини, ознаки. Надання долікарської медичної допомоги. Гострий цистит, причини, ознаки, надання долікарської медичної допомоги, можливі ускладнення, профілактика. Ниркова колька як ускладнення нирковокам'яної хвороби, ознаки, надання долікарської медичної допомоги.

Тема 11. Основні принципи застосування лікарських препаратів. Основні лікарські форми. Шляхи застосування лікарських препаратів. Механізм дії, показання. Можливі ускладнення. Основні лікарські форми: покази, протипокази. Профілактика порушень зору, слуху та опорно-рухового апарату у дітей.

Особливості слухового аналізатора дитини. Фактори, що сприяють слуху дитини. Значення мови вчителя для слухового сприйняття. Основні причини порушень слуху в дітей шкільного віку. Поняття про сіркову пробку, чужорідне тіло вуха, гострий та хронічний отит, розрив барабанної перетинки. Надання долікарської медичної допомоги при патології органа слуху. Попередження порушень слуху у дітей.

Особливості зорового апарату дитини. Причини та ознаки короткозорості в дітей. Попередження короткозорості в дітей. Поняття про астигматизм, далекозорість, косоокість, дальтонізм. Вплив перегляду телепередач, роботи за комп'ютером на зір дитини. Постава – звичне положення тіла під час сидіння, стояння чи при ходінні. Ознаки нормальної постави. Сколіози, лордоз, кіфози. Причини їх виникнення, профілактика. Плоскостопість – вроджена та набута, перші ознаки плоскостопості. Профілактика плоскостопості.

6.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Роль формування здорового способу життя серед молоді.												
Тема 1. Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я.	8	2	2			4	6	2				4
Тема 2. Основи інфекційних хвороб та їх попередження. Поняття про імунітет та дезінфекцію.	8	2	2			4	12	2	2			8

Тема 3. Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.	8	2	2			4	8					8
Тема 4. Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї.	8	2	2			4	8					8
Тема 5. Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим модулем 1	40	10	10			20	42	4	2			36

Долікарська медична допомога при загрозових для людини станів.

Тема 1. Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.	8	2	2			4	8					8
---	---	---	---	--	--	---	---	--	--	--	--	---

Тема 2. Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації. Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. Ділікарська невідкладна допомога при опіках, відмороженнях електротравмі, утопленні.	8	2	2			4	14	2	2			10
Тема 3. Ділікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцево-судинної систем.	8	2	2			4	8					8
Тема 4. Ділікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях травної та сечовидільної систем.	8	2	2			4	6					6
Тема 5. Основні принципи застосування лікарських препаратів. Основні лікарські форми.	6		2			4	6					6

Тема 6. Профілактика порушень зору, слуху та опорно-рухового апарату у дітей.	8	2	2			4	6					6
Модульна контрольна	4		2			2	2					
Разом за змістовим модулем 2	50	10	14			26	46	2	2			44
Усього годин	90	20	24			46	90	6	4			80

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Валеологія, як комплексна наукова дисципліна про здоров'я людини. Предмет, завдання і методи валеології. Поняття про здоров'я і хворобу. Науково-обґрунтований спосіб життя як основа фізичного здоров'я. Шляхи збереження і зміцнення здоров'я.	2
2.	Основи інфекційних хвороб, їх попередження. Поняття про імунітет. Дитячі інфекції (дифтерія, кір, коклюш, скарлатина, вітряна віспа). Шляхи передачі, ознаки, методи профілактики.	2
3.	Соціальні і психофізичні особливості вживання наркотичних речовин та шляхи профілактики девіантної поведінки.	2
4.	Статеве виховання як основа формування здорової сім'ї. Шлюб і закон. Вагітність. Методи планування сім'ї. Догляд за здоровими та хворими дітьми.	2
5.	Гострі отруєння, їх види, ознаки. Принципи надання невідкладної долікарської допомоги.	2
6.	Відкриті і закриті ушкодження, класифікація, причини, основні ознаки, техніка надання долікарської допомоги при них.	2
7.	Термінальні стани: основні причини, ознаки. Загальна характеристика методів проведення реанімації: техніка проведення штучного дихання та закритого масажу серця.	2
8.	Опіки, відмороження, електротравми, утоплення. Долікарська невідкладна допомога при опіках, відмороженнях, електротравмі, утопленні. Радіаційні ураження: види, ознаки, методи профілактики.	2
9.	Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної, серцево-судинної та травної систем.	2
10.	Основні принципи застосування лікарських препаратів. Основні лікарські форми.	2
11	Профілактика порушень зору, слуху і опорно-рухового апарату у дітей.	2

12.	Підсумковий модульний контроль.	2
	Всього	24 год.

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Стан здоров'я населення України:		
	- демографічна ситуація, що склалася в Україні на межі двох століть;	1	2
	- показники тривалості життя в Україні та інших країнах світу;	4	4
	- основні хвороби, що стають безпосередньою причиною смерті сучасної людини;	4	6
	- поняття про екологічно чисті продукти, про значення медико-біологічних вимог до якості та безпеки найпоширеніших продуктів харчування (вміст нітратів у продуктах, емульгаторів- консервантів тощо.);	4	6
	- порівняльні дані про народжуваність, захворюваність і смертність дітей в Україні;	2	4
	- поняття психічного здоров'я і проблеми його комплексного вивчення.	2	4
2.	Долікарська медична допомога при невідкладних станах, що виникають при захворюваннях дихальної та серцевої систем:		
	- вплив шкідливих звичок на перебіг та ускладнення гострих респіраторних захворювань;	4	4
3.	Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при інфекційних захворюваннях:		
	- туберкульоз як соціальна хвороба, причини, основні небезпеки для здоров'я, профілактика;	2	4
	- умови проведення профілактичних щеплень, протипоказання до них з метою оволодіння практичними навичками;	2	4
	- роль вчителя та вихователя в підвищенні санітарної культури людини;	2	4
	- профілактичні заходи щодо попередження епідемії на грип.	2	4
4.	Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках:		
	- сказ, його ознаки та профілактика;	2	4
	- які фактори призводять до зростання дитячого травматизму та збільшення кількості дітей-інвалідів при травмах?	2	4
5.	Опанування навичками:		
	- вимірювання температури тіла та оцінки отриманих результатів;	1	4
№ з/п	Тема	Кількість годин	

	- вимірювання пульсу в різних місцях тіла людини. Характеристика пульсу;	2	4
	- вимірювання частоти дихання та оцінка отриманих показників;	2	4
	- вимірювання артеріального тиску та його характеристика;	2	4
	- техніка застосування зігрівального компресу;	1	4
6.	Невідкладні стани, що виникають у військовослужбовців під час виконання антитерористичної операції	1	2
7.	Основні принципи застосування лікарських препаратів. Основні лікарські форми.	2	2
8	Підготовка до підсумкового контролю засвоєння модулю 1	2	2
	Разом	46	80

6.5. Індивідуальні завдання

Крім того, ознайомитись із основними нормативними документами, в яких наголошується на необхідності введення навчальних курсів, що стимулюють молодь до здорового способу життя (“Національна програма патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства”, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.99р. №1697; “Національна програма “Репродуктивне здоров’я 2001-2005”, затверджена Указом Президента України від 26.03.00р.

№203; “Програма профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2001-2003 роки”, затверджена Указом Президента України від 01.11.00р.; Указ Президента України від 07.12.00р. №1313 “Про Концепцію розвитку охорони здоров’я населення України”; “Комплексна програма профілактики злочинності на 2001-2005 роки”, затверджена Указом Президента України від 25.12.00р. №1376; “Програма “Українська родина”, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.01р. №243; Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.01р. №479 “Про Національний план дій щодо поліпшення становища жінок та сприяння гендерній рівності у суспільстві на 2001- 2005 роки”; Постанова Верховної Ради України від 19.06.03р. №989-IV “Про рекомендації парламентських слухань на тему “Епідемія туберкульозу в Україні та шляхи її подолання”; доручення Президента України від 05.07.03р. №1-1/809 “Щодо запобігання поширенню в Україні небезпечних інфекційних захворювань”; Постанова Кабінету Міністрів України від 26.09.02р.

№1418 “Про затвердження Державної програми профілактики йодної недостатності у населення на 2002-2005 роки”; Постанова Кабінету Міністрів України від 10.01.02р. №14 “Про затвердження комплексної програми “Здоров’я нації на 2002-2011 роки” та ін.). Постанова Кабінету Міністрів України від 10.01.02 р. №14 “Про затвердження комплексної програми “Здоров’я нації на 2002- 2011 роки”, “Репродуктивне здоров’я нації” на період до 2015 року, Розпорядження КМ України від 31 жовтня 2011 року №1164-р про Проект Закону України затвердження Загальнодержавної програми “Здоров’я - 2020: український вимір”, концепцією інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр.

Теми рефератів для індивідуальної самостійної роботи:

1. Екологія і здоров’я.
2. Здоров’я і спосіб життя у традиціях українського народу.
3. Здоров’я – найдорожчий скарб людини.
4. Історичні аспекти ставлення до шкідливих звичок.
5. Паління та його вплив на організм людини.

6. Профілактика паління.
7. Алкоголізм – соціальне зло.
8. Алкоголь та його вплив на організм людини (дитини, жінки тощо).
9. Алкоголізм: лікування та профілактика.
10. Токсикоманія (*різновиди, механізм дії, ознаки, профілактика*).
11. Вплив токсикоманії на здоров'я людини.
12. Наркоманія (*різновиди, механізм дії, ознаки, профілактика*).
13. Причини виникнення шкідливих звичок у дітей (паління, алкоголізм, наркоманія, токсикоманія) та їх профілактика.
14. СНІД: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
15. Поняття про венеричні захворювання, шляхи передачі, ознаки, профілактика.
16. Сифіліс: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
17. Гонорея: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
18. Трихомоніоз: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
19. Хламідіоз: ознаки, шляхи зараження, профілактика.
20. Аспекти статевого виховання дітей.
21. Роль програми “Планування сім’ї” у вирішенні демографічної кризи на Україні.
22. Контрацептивні засоби: види, показання до використання, можливі ускладнення.
23. Аборт та постабортний синдром.
24. Глистна інвазія: види, ознаки, профілактика (гострики, власоглави, аскариди).
25. Загартування та його вплив на здоров'я людини.
26. Дієти та їх вплив на здоров'я людини.
27. Стрес та його вплив на здоров'я людини.
28. Туберкульоз: причини, ознаки та профілактика.
29. Мастопатія: причини, ознаки та профілактика.
30. Вірус гепатиту В та С: шляхи зараження, ознаки, профілактика.
31. Проблема йододефіциту на Закарпатті.
32. Психологічна допомога воїнам АТО.
33. Особливості травматичних ушкоджень у воїнів, що приймають участь у АТО.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

Технічні засоби: персональний КП, проектор.

Програмне забезпечення: Google meet.

1. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Болдіжар О.О., Бондаренко В.В., Віщак В.Е., Дербак М.А., Коваль В.Ю., Коцюбняк Л.А., Москаль О.М., Німець О.М, Розумик Н.В., Сірчак Є.С., Сіксаї Л.Т. Основи медичних знань: збірник задач і тестів. – Ужгород: ВЕТА-Закарпаття, 2007. – 216 с.
2. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування/За ред. В.М. Коваленка, М.І. Лутая, Ю.М. Сіренка, О.С. Сичова. — 2-ге вид., переробл. та доповн.
3. Урологія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / [С. П. Пасечніков, С. О. Возіанов, В. М. Лісовий та ін.] ; за ред. С. П. Пасечнікова. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – Вид. 3-тє, випр. і допов. – 432 с. : іл.
4. Коваль В.Ю., Архій Е.Й. Основи медичних знань. – ПП Биков О.В., Ужгород. – 2016. – 284 с.
5. Плахтій П.Д. Медико-біологічні основи валеології. – Каменець-Подільський – 2000. – 408 с.
6. Дичка Л. В. Загально-клінічні дослідження при захворюваннях органів травлення : методичні рекомендації / Л. В. Дичка, О. С. Блага О. – Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. – 32 с.

7. Цимбал Н.М., Берегова О.Д. Практикум з валеології. Основи лікарської допомоги. Навч. метод. Посібник для студентів ВУЗ, вчителів та учнів ЗОШ - Тернопіль – 2000 – 112 с.

Допоміжна література:

1. Ганич О.М., Ганич Т.М., Ганинець П.П. Алкоголь і куріння у путях рабської залежності. Посібник для вивчення курсу валеології у вищих навчальних закладах, викладанні дисципліни “Безпека життєдіяльності.” Ужгород Говерла–2009, - 129 с.
2. Ганич О.М. Ганич М.М. Рекомендації для збереження здоров’я. Видавництво УжНУ “Говерла”, Ужгород, 2009, -32 с.
3. Коваль В.Ю., Архій Е.Й. Профілактика інфекційних захворювань. Методична розробка для самопідготовки студентів юридичного, історичного, хімічного, біологічного, економічного, математичного, фізичного, інженерно-технічного, та романо-германської філології факультетів до практичних занять з валеології, основ мед. знань. Ужгород - 2009.- 44 с.
4. Болдіжар О.О., Архій Е.Й, Сірчак Є.С., Сіксаї Л.Т. Реформування вищої медичної освіти в Україні згідно вимог Болонського процесу. Методичні вказівки. - Ужгород: 2010. -16с.
5. Болдіжар О.О., Сірчак Є.С., Голод О.В., Сіксаї Л.Т. Венеричні захворювання. Сифіліс. Методичні розробки для самопідготовки студентів до практичного заняття з “Основи медичних знань” педагогічних та непедагогічних факультетів УжНУ. Ужгород-2010. - 20 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://phc.org.ua>
2. https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібно підкреслити)

протокол № ____ від «____» _____ 20 ____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)